

Asia: VN/35084/2025

Kuuleminen alueellisen matkailijaveron toteuttamisesta

Yleisiä näkemyksiä matkailijaverosta

Miten suhtaudut alueellisen matkailijaveron käyttöönottoon? Jos kunnilla olisi mahdollisuus ottaa käyttöön alueellinen matkailijavero, näkisitkö veron ajankohtaisena ja edistettävänä toimenpiteenä?

Kainuun liitto suhtautuu myönteisesti alueellisen matkailijaveron käyttöönottoon. Matkailijavero on keino kattaa matkailun kunnille aiheuttamia kustannuksia, ehkäistä matkailun haittavaikutuksia sekä vahvistaa kestävän matkailun kehittämistä. Matkailijavero on myös kirjattu yhdeksi toimenpiteeksi Pohjoisen Suomen ohjelmaan.

Matkailijaveron käyttöönotossa tulee kuitenkin mahdollistaa paikalliset, kuntakohtaiset ratkaisut, varmistaa veron käyttöönoton vapaaehtoisuus kunnille sekä varmistaa se, että verotuksen käytännön toteutus ei aiheuta yrittäjille kohtuutonta lisätyötä tai -kuluja. On myös varmistettava, että verotuotot ohjautuvat kunnille eivätkä valtiolle.

Mitä hyötyjä ja haittoja tällaisesta verosta olisi? Entä mitä mahdollisia ongelmia matkailijaveroon voisi liittyä?

Matkailijavero kattaa osaltaan matkailun kunnille aiheuttamia kustannuksia. Sitä voidaan suunnata myös matkailun aiheuttamien haittojen ehkäisyyn sekä matkailun olosuhteiden parantamiseen, kuten infraan ja ulkoilureitteihin sekä muihin kestävää matkailua edistäviin kehittämistoimiin. Matkailijavero hyödyttäisi etenkin kuntia, joissa kestävän matkailun sietokyky voi olla jo ylittynyt tai on ylittymässä tai joissa verotettavaa myyntiä on jo olemassa huomattavasti eli matkailu on merkittävä elinkeino.

Matkailijavero vaikuttaa matkailun kustannusten oikeudenmukaisempaan jakautumiseen. Matkailijaveron myötä myös matkailijat maksavat paikallisin verovaroin kustannettavista palveluista, joita he käyttävät (esim. ladut, vaellusreitit, jätehuolto).

Matkailijavero voi vaikuttaa heikentävästi niiden kuntien elinvoiman ja matkailun kehittymiseen, joissa toimialan myynti on vielä pientä, mutta pyrkimyksiä ja mahdollisuuksia kasvuun olisi.

Jos matkailijavero kohdistuu vain rekisteröityihin majoitusliikkeisiin, on riskinä, että kilpailu vääristyy.

Riskinä on myös, että kuten arvonlisäveron korotuksen yhteydessä, niin myös matkailuveron osalta yritykset joutuisivat maksamaan veron osittain omasta katteestaan, jos sitä ei saada siirrettyä hintoihin. Riskinä on tällöin, että etenkin suomalaiset asiakkaat vähentävät majoituspäiviään hintojen nousun vuoksi.

Miten suhtaudut veron kokeiluluonteiseen? Miten ja millä tavoin kokeilu olisi toteutettavissa? Mitä veron kokeilulla haluttaisiin saavuttaa?

Matkailuyrittäjien näkökulmasta uuden veron käyttöönotossa on tärkeää varmistaa, että yrittäjille ei aiheudu liiallista hallinnollista tai taloudellista taakkaa, ja että mahdollisen uuden teknisen järjestelmän käyttöönotto ei tule pelkästään pilottialueiden maksettavaksi.

Veron tavoite ja suuruus

Minkälaisia tavoitteita matkailijaverolla olisi? Miksi matkailijavero otettaisiin käyttöön kunnassa ja mitä sillä haluttaisiin saavuttaa?

Matkailijaveron tulee olla selkeä, kiinteä ja helposti toteutettava, ja tuotot tulee kohdentaa matkailusta aiheutuviin kuluihin sekä matkailuinfrastruktuuriin, kuten reitistöjen ja latujen ylläpitämiseen.

On myös tärkeää viestiä matkailijaveron tavoite selkeästi matkailijoille sekä matkailuyrityksille, jotta veron tarkoitus ymmärretään.

Mitä kestävän matkailun tavoitteella tarkoitetaan ja miten matkailijaverolla edistettäisiin tätä tavoitetta?

Kestävän matkailun tavoitteella tarkoitetaan paikallisten matkailuyrittäjien ja -yritysten tukemista, paikallisen kulttuurin ja asukkaiden kunnioittamista, matkailun mahdollisten haitallisten lieveilmiöiden, kuten luontoreittien kulumisen ja herkkien luontokohteiden vaarantumisen ehkäisyä suuntaamalla veron käyttöä matkailuinfraan sekä yleistä kestävän matkailun tukemista esimerkiksi tukemalla luonnon hyödyntämistä matkailuun kestäväällä tavalla sekä kestäviä liikkumismahdollisuuksia.

Minkä suuruinen matkailijavero olisi perusteltu?

Kuntatason vero on paras vaihtoehto, sillä alueelliset erot ovat suuria. Veron suuruus tulisi määritellä kunnissa paikallisen tarpeen mukaan. Veron perinnän tulee koskea kaikkia majoituspalveluita ja asiakkaan tulee maksaa vero yhdellä kuitilla.

Veron soveltamisala

Mihin majoitusmuotoihin veron tulisi kohdistua? Entä mihin sen ei tulisi kohdistua?

Veron tulee koskea sekä rekisteröityjä että rekisteröimättömiä maksettuja yöpymisiä kilpailuneutraliteetin takaamiseksi. Veroa ei tule kohdistaa oheispalveluihin kuten ravintolapalveluihin.

Veron alueellinen soveltaminen

Tulisiko vero olla mahdollista ottaa käyttöön alueellisesti yksittäisissä kunnissa?

Kyllä, vero tulisi olla mahdollista ottaa käyttöön alueellisesti yksittäisissä kunnissa.

Tulisiko veroa olla mahdollista soveltaa vain osaan kunnan alueista (esimerkiksi vain keskusta-alueella)?

Kyllä, kunnan tulee itse voida päättää veron soveltamisesta eri kunnan osa-alueilla.

Tulisiko veroa olla mahdollista soveltaa vain osan aikaa vuodesta kuten sesonkiaikoina?

Kyllä, kunnan tulee olla mahdollista päättää veron soveltamisesta ainoastaan sesonkiaikoina.

Missä määrin kunnille tulisi jättää mahdollisuuksia valita veron soveltamiseen liittyviä yksityiskohtia? Esimerkiksi alueellinen soveltuminen, erityyppisiin majoituksiin kohdistuminen, ajallinen soveltuminen ja eri verotasot.

Kunnille tulee jättää mahdollisimman laajat mahdollisuudet valita veron soveltamiseen liittyvät yksityiskohdat.

Verotuotto

Voit esittää tässä näkemyksiä verotulojen käytöstä ja kohdistamisesta kunnille.

Verosta voi olla hyötyä, jos sen tuotolla voidaan kunnassa esimerkiksi parantaa erilaisia matkailun olosuhteita tai rahoittaa matkailun kehittämishankkeita. Vaikka verotuottoa ei voitaisi suoraan kohdistaa matkailua tukeviin toimiin, kunta voi samalla määrällä - ja avoimesti toimien - omaa rahoitustaan tehdä matkailuveron tarkoitusta toteuttavia toimenpiteitä.

Verovelvolliset, verotusmenettely ja veronkanto

Voit esittää tässä näkemyksiä verovelvollisuudesta, verotusmenettelystä ja veron keräämisen toteutuksesta.

Matkailuyritysten tulee olla tiiviisti mukana veron suunnittelussa, jotta hallinnollinen taakka pysyy kohtuullisena. On luotava selkeä tekninen järjestelmä, jonka avulla veron kerääminen hoidetaan tehokkaasti ja läpinäkyvästi.

Alueellisen matkailijaveron taloudelliset vaikutukset

Minkälainen merkitys matkailulla on kunnille?

Matkailuelinkeinon merkitys on Kainuun taloudelle suuri, kolmanneksi suurin Suomessa Ahvenanmaan ja Lapin jälkeen. Matkailu on yksi Kainuun merkittävimmistä kärkitoimialoista, ja sen vaikutus alueen talouteen ja työllisyyteen on huomattava. Kainuussa oli vuonna 2023 1,2 miljoonaa yöpymistä, joista 921 000 oli rekisteröityjä yöpymisiä.

Matkailun osuus BKT:sta on Kainuussa maan keskiarvoa korkeampi. Matkailu on yksi Kainuun kärkitoimialoista, ja etenkin kansainvälinen matkailu on kovassa kasvussa. Kainuun matkailustrategian päämääränä on kasvun hakeminen sekä kotimaan että ulkomaan markkinoiden ympärivuotisesta matkailusta.

Miten matkailijavero vaikuttaisi kunnan matkailumääriin ja vetovoimaan?

Uusi vero voi lisätä kunnan vetovoimaa, jos verotuotot ohjataan selkeästi ja näkyvästi matkailua hyödyttävään infraan ja muuhun matkailua tukevaan toimintaan. Muutoin matkailijavero voi vaikuttaa haitallisesti kunnan matkailumääriin mm. suomalaisten, pienemmän budjetin matkailijoiden osalta.

Miten arvioit matkailijaveron vaikuttavan alueen yrityksiin ja asukkaisiin?

Matkailijavero voi vaikuttaa haitallisesti alueen matkailuyrityksiin yöpymisten hintojen nousun myötä, mutta se voi toisaalta myös tukea matkailun toimintaedellytyksiä, mikäli matkailijavero suunnataan matkailua tukeviin ja haittoja ennaltaehkäiseviin toimiin. Haittavaikutusten todennäköisyyttä vähentää se, että erityisesti kansainväliset matkailijat ovat tottuneet matkailijaveroon eikä se välttämättä Suomessa toteutettuna vaikuta heidän matkustuspäätöksiinsä.

Matkailijavero voi lisätä matkailun hyväksyttävyyttä asukkaiden keskuudessa matkailutoimialan kasvaessa.

Miten näet vaikutusten riippuvan siitä, ottavatko lähialueen kunnat matkailijaveron käyttöön ja minkälaisena?

Lähialueen kuntien yhtenäinen matkailijaveron käyttöönotto tukee matkailun toimintaedellytyksiä eikä vaikuta suuresti matkailijavirtoihin.

Miten arvioit matkailijaveron suhdetta muihin matkailuun tai majoitustoimintaan kohdistuviin veroihin?

-

Muut huomiot

Mitä muita näkökohtia alueellisen matkailijaveron valmistelussa tulisi huomioida? Miten muuten haluat kommentoida matkailijaveron valmistelua?

Kainuun liitto tukee valtiovarainministeriön ripeää aikataulua lainsäädännön valmistelussa.

Mahdollinen kirjallinen lausunto sekä liitteet

Voit lisätä mahdollisen erillisen kirjallisen lausunnon aiheesta.

-

Kainuun liitto Kirjaamo

Kainuun liitto - Kainuun maakuntahallitus 19.1.2026 § 9